Arnhem, 23 februari 2023

Aan het college van B&W Arnhem en alle leden van de gemeenteraad

Aanpassing recreatieve infrastructuur van het bosgebied Schaarsbergen, schriftelijke reactie van KNNV Arnhem, Vereniging voor veldbiologie en IVN Natuur-educatie Arnhem.

KNNV afd. Arnhem en IVN Natuur-educatie Arnhem hebben vorig jaar kennis genomen van de toekomstplannen van de gemeente in de bossen van Schaarsbergen.

Wij zijn positief over deze plannen en ondersteunen de voorstellen. De bossen Schaarsbergen Zuid en Noord behoren tot het Natura 2000-gebied Veluwe, een natuurparel in Nederland. Daarmee staat de bescherming van de natuur hier bovenaan.

De plannen omvatten onder meer maatregelen om de natuurwaarden te verhogen door aanpassingen in het bos- en lanenbeheer. Een ander belangrijk onderdeel vormen de maatregelen om het recreatief netwerk van fiets-, wandel- en ruiterpaden aan te passen en het 'vrij fietsen op wegen en paden' te beëindigen.
Wij dringen er bij de gemeente op aan om deze plannen voortvarend ter hand te nemen. Op deze manier wordt invulling gegeven aan het Recreatiezoneringsplan Veluwe dat vorig jaar door de provincie Gelderland is vastgesteld.
De balans tussen recreatie en natuurbehoud op de Veluwe is zoek en dient te worden hersteld. Met name het toestaan van fietsen, mountainbiken en gravelbiken op alle paden is zeer schadelijk. Het is bekend dat deze recreatievormen slachtoffers maken onder kwetsbare dieren, met name reptielen als zandhagedissen en levend barende hagedissen, hazelwormen en bijvoorbeeld de ringslang. Deze koudbloedige dieren liggen vaak op te warmen in de zon op de paden en worden dan doodgereden door fietsers. Daarnaast worden fouragerende vogels, broedvogels en zoogdieren verjaagd. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor de Natura 2000-doelsoorten als de zwarte specht, waarvan de populatie onder druk staat.

De natuur in onze omgeving blijft achteruit gaan. Dat zien we door de jaren heen ook steeds tijdens onze excursies. Het toestaan van 'vrij fietsen op wegen en paden' is echt achterhaald. Het wordt steeds drukker in het bos, mensen komen uit het hele land om hier te mountainbiken.
De verstoring neemt steeds verder toe. Dit gaat ten koste van de natuur. We snappen dat het zuur is voor de sporters die jarenlang gewend zijn geweest hier overal onbelemmerd te kunnen fietsen, maar de tijden zijn veranderd.

Het beste zou ons inziens zijn om alle vormen van fietsen in de natuur op de Veluwe te beëindigen, m.u.v. enkele gewone fietspaden. Daarbij mtb-paden te concentreren in gebieden met robuuste 'recreatienatuur' buiten Natura-2000. Ook bij de provincie hebben wij hier eerder al voor gepleit. Een tussenvorm is het in stand houden van vaste mtb-routes, in combinatie met een systeem van vignetten, zoals op de Zuid-Oost Veluwezoom.

Een andere maatregel, namelijk het afsluiten van paden voor wandelaars om ook op deze manier meer rust in het bos te krijgen, betekent voor onze verenigingen dat we minder mogelijkheden hebben tijdens excursies. Desalniettemin kiezen we voor de rust in het gebied en voor het natuurbelang. Voor dit grotere belang zijn wij bereid ook zelf in te leveren.

De natuur op de Veluwe gaat steeds verder achteruit en de bedreigingen zijn legio. Het uitvoeren van de verbeteringsvoorstellen voor bos- en laanbeheer en de nieuwe zoneringsvoorstellen voor de recreatie en beëindigen van het 'vrij fietsen op wegen en paden' zijn echter maatregelen die per direct verbetering kunnen brengen.

Het is tijd te kiezen voor natuur, rust en ruimte.

Namens

het bestuur van KNNV afd. Arnhem,
K. Otermann, voorzitter
email secretaris@arnhem.knnv.nl

het bestuur van IVN Natuur-educatie Arnhem,
B. Dröge, voorzitter
email voorzitter@ivnarnhem.nl

KNNV afd. Arnhem *is een vereniging en vooral gericht op natuurstudie en verdieping. Daarnaast behoren het vermeerderen van kennis van de veldbiologie, het aankweken van belangstelling voor de natuur evenals het bijdragen aan natuur- en landschapsbescherming tot de doelstellingen. De vereniging is actief in elf gemeenten, waaronder de gemeente Arnhem.*

IVN Natuur-educatie Arnhem *zet zich in om, laagdrempelig, Arnhemmers in alle leeftijdscategorieën kennis te laten maken en te verdiepen in de Arnhemse natuuromgeving en aandacht te besteden aan duurzaamheid.*
Dit doen we door enerzijds cursussen, lezingen en wandelexcursies te organiseren en anderzijds, in nauw overleg met de parkenbeheerder van de gemeente Arnhem, de Vlindertuin en de Stille Tuin structureel te onderhouden. Ook in overleg met deze beheerder pakt een grote groep vrijwilligers maandelijks grootschalig, niet gemotoriseerd, onderhoud op verschillende locaties op; van verwilderde bramenstruiken verwijderen tot het recent nog herplanten van 3.000 bomen in Sonsbeek.